

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТА З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЇХ МОТИВАЦІЯ ВИBORУ ПРОФЕСІЇ

АНАТОЛІЙ ШАПОВАЛОВ, ТАМАРА ЧЕРНИШЕНКО, В'ЯЧЕСЛАВ ОРІНЧУК

*Вінницький державний педагогічний університет
ВТП ВМУРоЛ «Україна»*

Радикальні зміни в житті нашого суспільства об'єктивно ставлять нові вимоги до змісту фізичного виховання, створивши необхідність коректування основних підходів щодо організації.

Найбільш обґрунтованою передбачається концепція В.М.Видрина (1987р.), в якій підготовка спеціаліста розглянута на основі з компонентної структури фізичної культури

через категорію діяльності і потреби. На думку автора фізична культура включає в себе якісну характеристику діяльності, що передбачає задоволення потреби в фізичній підготовці людини до праці, до інших форм життедіяльності за допомогою їхніх фізичних, біологічних сил і можливостей, шляхом оздоровлення і загартування. Її видами (або частинами) є фізичне виховання, спорт, фізична рекреація, фізична реабілітація.

Останнім часом виникнення вузів недержавної форми власності і підготовка до них кадрів акцентують увагу на створенні найоптимальніших умов для соціального розвитку майбутнього спеціаліста, підготовки його до професійної діяльності.

В Україні інтенсивно стверджується і розвивається реабілітаційний напрям, стережнем якого є поетапне комплексне лікування захворювань і ушкоджень. Головну роль у цьому напрямку відіграє фізична реабілітація, яка поліпшує якість лікування, запобігає можливим ускладненням при різних захворюваннях і травмах, прискорює відновлення функцій органів і систем, тренує і загартовує організм, повертає працездатність, зменшує ймовірність інвалідності. А у разі інвалідності фізична реабілітація допомагає хворому розвинути навички самообслуговування, професійно перекваліфікуватися, пристосуватися до життя у нових умовах, що створилися внаслідок хвороби або травми.

Складністю щодо широкого застосування фізичної реабілітації є відсутність фахівців, яких не готують ні у системі медичної, ні у системі фізкультурної освіти держави. Останні три–четири роки проблема вирішена - шляхом включення до програми підготовки студентів інститутів фізичної культури предмету «Фізична реабілітація». А також Відкритим міжнародним університетом розвитку людини «Україна» здійснюється підготовка за спеціальністю «Фізична реабілітація» в різних регіонах України.

Проблеми вибору професії кожною людиною – важливий і складний соціальний процес. Вона має велике значення не тільки для абітурієнта, який поступає до вищого навчального закладу, але і для всього суспільства. Соціальна обумовленість відповідності вибору до професійних індивідуальних інтересів, мотивів має велике значення для поповнення професійно–компетентними кадрами.

Загально відомо, що здібності людини, як і особистості загалом формуються і проявляються в діяльності. Діяльність людини завжди суб'єктивно мотивована. Найбільш повно і правильно сутність мотивації як властивості особистості визначив А.Н. Лент'єв (1977) та ін.

За А.Н.Леонтьєвим мотив визначається як спонукання до діяльності, пов'язане з задоволенням потреб суб'єкта. Іншими словами – діяльності без мотиву не буває, як не буває мотиву без діяльності.

Дослідження мотивації вибору професії у студентів, які навчаються за спеціальністю фізична реабілітація, дозволяють виявити установку майбутніх спеціалістів на початковому етапі навчання в університеті на професійну діяльність.

Дослідження були проведені в Відкритому міжнародному університеті розвитку людини «Україна» (м.Вінниця). В ньому взяли участь студенти першого курсу в кількості 88 осіб, які навчаються стаціонарно і заочно, відповідно (59 і 27).

Результати опитування виявили, що головним мотивом вибору професії було «Зацікавлення професійною діяльністю». Студенти стаціонару відповідали так – 71,3% від загальної кількості опитуваних, а студенти заочного відділення – 78%. Це говорить про високу професійну направленість студентів – майбутніх спеціалістів фізичної реабілітації. Наступними за значенням був виявлений мотив «Впевненість в своїх здібностях до даної професії» – 43,5 %. Але це характерно тільки для студентів заочного відділення (ЗВ). Для студентів стаціонару наступний за значенням є мотив – «Вважаю, що краще вчитися, ніж працювати» – 28,1%.

Це пояснюється тим, що більшість студентів заочного відділення (30%) мають середню медичну освіту і стаж роботи 3 роки і більше. Їх не задовольняє робота і тому їх бажання самовизначитися у житті, вплинуло на вибір цього мотиву.

На третьому місці студентами було визнано мотив «Необхідність вищої освіти для просування по роботі». Відповідно студенти стаціонару – 22,1%, заочного відділення – 25,3%. Отримання диплому вищої освіти дає можливість працювати на різних посадах, які суттєво відрізняються один від одного характером і умовами праці. Тому мотив, крім загальної оцінки, в свідомості першокурсників відбувається оцінювання самої професійної діяльності і її окремих сторін.

Останні мотиви, відмічені студентами, мають невеликий відсоток. Мотив – «Тільки бажання отримати вищу освіту» (10,3%) – показали студенти стаціонару і (7,2%) – студенти заочного відділення.

Мотив «Наполягли батьки, родичі» і «Зацікавленість до проблеми даної наукової області» відповідно займає 5-е і 6-е місце.

Таким чином, вважаємо, що більш цілеспрямовано підготовка майбутніх спеціалістів фізичної реабілітації допоможе активізувати увагу як студентів, так і викладачів і дослідників на подальше удосконалення навчання, а також уміння правильно вирішувати професійні та спеціально-педагогічні завдання, передбаченні кваліфікаційною характеристистикою.

ЛІТЕРАТУРА

1. Выдрин В.М. Введение в специальность // Учебное пособие для институтов физической культуры, 2-е изд. перераб. Москва: Физкультура и спорт, 1980. - 119 с.
2. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность. – Москва: Политиздат, 1975. – 307 с.

PREPARATION PECULIARITIES OF SPECIALIST OF PHYSICAL REHABILITATION TRAINING AND MOTIVATION OF CHOOSING THEIR PROFESSION

ANATOLIYI CHAPOVALOV, TAMARA TCHERNUCHENKO,

VYATCHUSLAV ORINTCHUK

Vinnitsa State Pedagogical University

Preparation of physical rehabilitation's specialists is consider from component structure of physical training through activity and necessity categories. Nowadays, in Ukraine necessity in specialists of physical rehabilitation increased.

Expose motivation of choosing profession of physical rehabilitation's students allow to decide a problem connected with adaptation to the future professional activity.